

SVÁTEK TÝDNŮ

Kázání ze soboty 8.6.2024 – br. Jiří Beneš

Ve středu, 12.6.2024 bude svátek Šavuót, hebrejsky *chag haš-šavuót*, česky: svátek týdnů nebo svátek sedmiček. Přestože jsme si navykli Hospodinem nařízené svátky považovat za svátky židovské a tím je pouštíme ze zřetele, dnes uděláme výjimku. Pro dnešek zapomeneme na to, že jsme pro mnohá Hospodinova ustanovení vymysleli název ceremoniální, kterým jsme si vytvořili alibi pro to, abychom jim vůbec žádnou pozornost věnovat nemuseli.

Když o svátku Šavuót Hospodin dokonce dvakrát řekl, že je to „*provždy platné nařízení pro všechna vaše pokolení ve všech vašich sdištitích*“ (3 Moj 23,14.21), pak je třeba věnovat tomuto svátku, resp. tomu, co o něm Hospodin řekl, při bohoslužbách, které probíhají v blízkosti svátku Šavuót, určitou pozornost. Učiníme tak proto, (a) že si vážíme všeho, co Hospodin řekl; (b) že k věnování pozornosti tomu, co říká Hospodin, nás vybízí Ježíš citací Abrahámových slov, která jsme slyšeli v prvním čtení: „*mají Mojžiše a Proroky, ať jim naslouchají*“ (Lk 16,29); (c) abychom se tíše a pokorně připojili ke svým starším bratrům Židům a s nimi uctívali Boha nejen v sobotu. I drobná gesta mohou vyjadřovat v době silícího antisemitismu a antijudaismu podporu.

3 Moj 23,9-21. Slovo Šavuót znamená sedmičky neboli týdny a odkazuje na dobu sedmi týdnů (sedmi sedmiček), které uplynuly od svátku Pesach. V té době přinášel Izraelita knězi první snopek a kněz jej podáváním nabídl „*Hospodinu, aby ve vás našel zalíbení*“ (3 Moj 23,10-12). Při svátku Šavuót si tedy připomínáme a uvědomujeme, jak důležité je, aby i v nás nacházel Hospodin zalíbení a přemýšlíme, co bychom měli udělat, aby v nás Bůh nacházel zalíbení i dnes. Možná to souvisí s tím, zda věnujeme Hospodinu pozornost a jak se tím, co říká, řídíme.

Obět podáváníí neboli mávání gestem vyjadřovala, že se má věřící člověk učit odevzdávat „*prvotiny*“ (3 Moj 23,10.17.20), to jest nejlepší část své úrody Bohu. Na knězi tedy Izraelita viděl, že je třeba odevzdávat Bohu to, co Mu patří. A když Hospodin ve svém výroku na odevzdávání upozorňuje sedmkrát (3 Moj 23,10.12.15.17.20), pak vůbec není těžké uvědomit si, že odevzdávání vyjadřované máváním, podáváním je v duchovním životě velice důležité. Odevzdávání toho nejlepšího a potažmo i sebe samého Bohu je druhou skutečností, kterou se slavením svátku Šavuót učíme.

Ale nejen odevzdávání. Třetí důležitou skutečností je: „*přinesete dar svému Bohu*“ (3 Moj 23,14; 4 Moj 28,26-31). Přinést dar Hospodinu je odpověď na to, že On nám něco dává (3 Moj 23,11). Přinášením daru Hospodinu (a) dáváme najevo, že si uvědomujeme dary, jimiž nás Bůh obdarovává; (b) děkujeme Bohu. Při svátku Šavuót se také učíme uvědomovat si, že na bohoslužby nepřicházíme konzumovat, nejsme spotřebitelé v supermarketu: nepřicházíme získávat ani si bohoslužby užívat, ale přicházíme obdarovávat Pána Boha. Přinášíme něco, co je určeno jenom pro Pána Boha. Když pochopíme, že jsme to my sami, pak se nám obdarování Boha spojí s odevzdáváním se Bohu, jak nás k tomu vybízí apoštol Pavel v Ř 12,1.

Čtvrtou důležitou skutečností při svátku Šavuót je, že naše dary pro Boha, to jest my sami musíme Bohu vonět. To, co před Jeho Tváří činíme, jak Jej při bohoslužbách uctíváme, co Mu přinášíme, jak se Mu odevzdáváme, má být naše „*libá vůně pro Hospodina*“ (3 Moj

23,13.18; 4 Moj 28,27).

Pátou skutečností je, že se Hospodinem nařízený svátek slaví společně. Slaví jej všichni Boží lidé: důležité je, abychom jako věřící lidé byli při slavení svátku Šavuót spolu. To přispívá k budování společenství a k vědomí vzájemné sounáležitosti s těmi, s nimiž Pána Boha uctíváme.

V ČEP se mluví o „*bohoslužebném shromáždění*“ (3 Moj 23,21; 4 Moj 28,26). Tak v ČEPu překládají hebrejská slova: *miqrá qódeš*, která znamenají doslova „*volání Posvěcujícího*“. Výraz „*Posvěcující*“ je aktivní participium a to obvykle označuje osobu. Jediným, kdo je svatý v takové míře, že svou svatost může sdílet s námi a činit nás svatými, je Hospodin. A Jeho „*volání*“ jsou přece slova, která pronáší. Tedy i ta slova, jimiž my dnes věnujeme svou pozornost, protože oddíl, který jsme četli, začínal uvozovací větou „*A promluvil Hospodin k Hojžišovi*“ (3 Moj 23,9). Co se má činit se sdělením, které je označeno jako Hospodinův výrok? Má se mu naslouchat. A proč máme Hospodinu naslouchat? Abychom věděli, čemu (komu) máme důvěřovat, na čem stojí naše víra. Naše víra stojí pouze na tom, co říká Hospodin! Nezapomeňte na to! Dnes jsme slyšeli to nejdůležitější, co v Bibli máme: Hospodinovu přímou řeč. Na Hospodinovo promluvení je upřena pozornost na začátku i na konci sdělení o svátku Šavuót. Ustavení svátku Šavuót je upozorněním na Hospodinův výrok orámováno. Svátek Šavuót je zarámován připomínkou a důrazem na Hospodinovo mluvení. Samo slavení svátku Šavuót už je „*voláním Posvěcujícího*“. Na slavení svátku Šavuót stejně jako na shromáždování se k bohoslužbám v sobotu je „*volání Posvěcujícího*“ vidět. Když uskutečňujeme to, co Bůh říká, pak je to, co říká mnohem hlasitěji.

To byla šestá důležitá skutečnost a sedmou je „*nečiníte žádné poslání své*“ (3 Moj 23,21; 4 Moj 28,26). O svátku Šavuót platí totéž, co platí o sedmém dni týdne, o sobotě. A navíc je odpočívání sedmou připomínanou skutečností svátku Šavuót stejně, jako je šabat sedmým dnem v týdnu. To je nápadné, ale nejdůležitější je uvědomit si, že o tom, kdy si odpočineme, nerozhodujeme my, ale Hospodin. Stejně tak to, co, jak a kdy budeme slavít, nerozhodujeme my, ale Hospodin.

Svátek Šavuót připadá letos na středu. Takže v následujícím týdnu máme z rozhodnutí Hospodina dva šabaty: ve středu a v sobotu. Takto nám Hospodin vstupuje do života, takto určuje náš životní rytmus, takto omezuje naši tendenci rozhodovat si sami o trávení svého času. Ale nenařizuje nám to. Jeho sdělení neobsahuje rozkazovací způsob. Bůh nám tyto skutečnosti jen oznamuje a je na nás, do jaké míry Mu podlehneme. To, jak jsme schopni Mu naslouchat, se totiž projevuje tím, do jaké míry Jej bereme vážně. Slavíme svátek Šavuót a tím dáváme najevo svou vůli brát to, co Hospodin říká, vážně. Uctíváme Boha v sobotu a tím dáváme najevo, že nechceme z toho, co Hospodin říká brát vážně jen něco a nechceme sami rozhodovat, co vážně brát budeme a co ne. V tomto smyslu je svátek Šavuót stejně jako šabat testem naší důvěry Bohu.

Sedmkrát Hospodin upozorní na odevzdávání, sedm týdnů uplyne od svátku *Pesach*, sedm beránek má tvořit zápalnou oběť a sedm skutečností nám slavení svátku Šavuót připomíná. Sedmička je totiž číslo svátku Šavuót a do tohoto svátku je jakoby přímo vrostlá, neboť hebrejské slovo Šavuót je vlastně ženské množné číslo od číslovky sedm (hebr. ševa). A co si tedy po dnešní bohoslužbě máme odnést do svého života?

- I. Žít tak, aby v nás Pán Bůh nacházel zalíbení.
- II. Odevzdávat Pánu Bohu, co je Jeho – sebe sama.
- III. Obdarovávat Pána Boha.
- IV. Vonět Pánu Bohu.
- V. Být spolu a oslavovat Pána Boha spolu.
- VI. Naslouchat Bohu.
- VII. Odpočívat – nevykonávat své poslání tehdy, kdy to určí Hospodin.

Amen